

Amk-rinnakkaistallentajien aamukaffet

8.12.2021

- ▶ Kuulumisia
- ▶ Theseuksessa:
 - ▶ URN-resolverin muutoksia ja muuta
- ▶ ATT ja rinnakkaistallennus
- ▶ Muuta

URN-resolverin muutoksia

- ▶ Uusi URN-resolveri on ollut tuotantokäytössä kk:n julkaisuarkistoarkistopalveluissa elokuusta
- ▶ Resolveri on aiempaa tarkempi tunnisteiden muodosta, mm. ISBN-tarkistus
 - ▶ KK on selvittänyt virheellisiin ISBN-tunnuksiin liittyviä ongelmia asiakkaiden ja ISBN-keskuksen kanssa
- ▶ URN-generaattori on muokattu saavutettavaksi, nykyään myös https:n takana osoitteessa <https://generator.urn.fi/cgi-bin/urn.cgi>
- ▶ Jos yhtä URN-tunnusta vastaa useampi URL (esim. verkkolehti ja julkaisuarkisto), resolveri pyrkii oletusarvoisesti pysymään samalla sivustolla, jolta URN-osoitetta klikataan. Resolveriin voidaan määritellä lähde, jota halutaan ensisijaisesti käytettävän asiakkaan toiveiden mukaan. Priorisointi tapahtuu lähdetasolla, ei yksittäisten URN-osoitteiden tasolla.
- ▶ Ehdotettu tallennusajan käyttämistä priorisoinnissa, jottei rinnakkaistallennettu julkaisu ohittaisi alkuperäistä. Mietinnässä.
- ▶ Osoite URN-asioissa on on kk-urn@helsinki.fi

Muuta

- ▶ Theseuksen aineistot Finnassa
 - ▶ Rinnakkaistallenteiden tunnistamisessa ongelmia (esim. rinnakkaistallennetut artikkelit näkyy kirjana)
 - ▶ OA-julkaisuihin liittyviä metadatarpeita
 - ▶ Sekä KK:lle että Finnaan tullut kysymyksiä näistä.
- ▶ Käyttörajattu kokoelma opinnäytteille – ei vaikutusta julkaisut-kokoelmaan eikä embargon toimintaan
 - ▶ Embargollisen tiedoston vaihtaminen -> embargo purkautuu. Tiedoston vaihdot tekemällä tallennus uudestaan.
- ▶ Julkaisuarkiston metadatasuosituksen päivitys suunnitteilla
 - ▶ Saavutettavuuden ilmaisemiseen kentät? Plan S:n tuomat tarpeet?
 - ▶ OKM:n julkaisutiedonkeruu tietomalli muuttuu, metadataan ei pitäisi tulla muutoksia, muuten kuin avoimen julkaisun osalta tietojen tarkentuminen.
- ▶ Some-napit, Refworks ja Google Analytics poistuvat Theseuksesta

ATT ja rinnakkaistallennus

- ▶ Rinnakkaistallennus tekijänoikeuslaissa antaa
 - ▶ tieteellisen artikkelin tekijälle luovuttamattoman oikeuden tallentaa kirjoittamansa artikkelin esimerkiksi yliopiston avoimeen julkaisuarkistoon. Tieteellisen artikkelin tekijä voisi vapaasti valita, rinnakkaistallentaako hän artikkelinsa ja jos tallentaa, milloin ja mihin, joko yhteen tai useampaan julkaisuarkistoon, hän haluaa artikkelinsa tallentaa.
 - ▶ Lausunnoissa (115) kannattaa 30, vastustaa 49, kannattaa muutettuna 15, lopuett eos/neutraali
 - ▶ Mikä vaikutus käytännön työhön...?
 - ▶ <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=bf2bc712-ff6e-4a23-81de-91581bc2bf81&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>

Julkaisujen avoimuus ATT-seurantamallissa

- ▶ 1. Välittömästi avoimien tieteellisten vertaisarvioitujen ja vertaisarvioimattomien julkaisujen määrä ja osuus julkaisemisesta, kehitys (OKM:n julkaisutiedonkeruun tyypit A, B ja C, sekä avoin saatavuus OA/hybridi kanavissa ja rinnakkaistallenteina). Tietolähde: Virta.
- ▶ 2. Avoimesti saatavilla olevien ammatillisten ja yleistajuisten julkaisujen määrä ja osuus (OKM:n julkaisutiedonkeruun tyypit D ja E). Tietolähde: Virta.
- ▶ Kysely: Avointa julkaisemista
 - ▶ ohjaavat dokumentit (strategiat, politiikat, suositukset, ohjeistukset jne)
 - ▶ Palvelut (tukipalvelut, julkaisujen avaaminen, opinnäytetyöt jne)
 - ▶ Yhteistyö (osallistuminen kansalliseen ATT-koordinaatioon)
- ▶ Ajatuksia?

Avoimen julkaisemisen kokonaisukustannusten arviointi

- ▶ Paljon asioita, rinnakkaistallentamiseen mahdollisesti liittyi:
 - ▶ Avoimen julkaisemisen kirjoittajamaksut (APCt ja BPCt). Kattaa myös organisaation itsensä maksamat, transformatiivisten sopimusten OA-kiintiöiden loppumisen jälkeen maksetut kirjoittajamaksut
 - ▶ Rinnakkaistallentamisen (infrastruktuurin ylläpito- ja tallennustyön henkilökulut) kustannukset. Vastaukset ovat arvioita ja ilmoitetaan kokonaismäärinä. Arvioylläpitokustannuksista annetaan euroissa, ja henkilökulut arvioidaan henkilötyövuosina yhden desimaalintarkkuudella. Tarkempi ohje kyselylomakkeessa.
 - ▶ Avoimen julkaisemisen tukipalveluihin (tutkijoiden neuvonta, julkaisemisen seuraaminen jne.) sekä kirjoittajamaksujen käsittelyyn ja seurantaan käytetty työaika. Vastaukset ovat arvioita ja annetaan henkilötyövuosina yhden desimaalin tarkkuudella.

Muuta

- ▶ ATT-koordinaatio: Kokooma- ja yksittäisteosten avoimen saatavuuden osalinjauksen luonnoksen viimeistely jatkuu ryhmän toimesta ja tavoitteena on saada luonnos kommentointikierrokselle alkuvuodesta 2022.
- ▶ Avoimen julkaisemisen riskiavaruuden kartoittaminen tammikuussa työpajassa.
- ▶ Avoin TKIO -keittokirja : Reseptejä avoimempaan tutkimukseen ja oppimiseen.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021111755750>
- ▶ AMKIT-konsortion Slack-alustalla rinnakkaistallentajien kanava, myös muita kanavia, liittymislinkki: <https://urly.fi/2fr5>